

Artistiek Bureau

Uit de bibliotheek van Henk Romijn Meijer Catalogus 52

Henk Romijn Meijer (1929-2008) was prozaïst, recensent, essayist, redacteur en (universitair) docent Engels. Onder zijn eigen naam debuteerde Henk Meijer in 1956 met de verhalenbundel *Consternatie*. Vanaf zijn tweede boek, de roman *Het kwartet* uit 1960, heette hij in letterenland Henk Romijn Meijer. Gerard Reve had hem aan dit 'pseudo-pseudoniem' geholpen; de achternaam van Henks moeder was Romijn. Tot en met de laatste tijdens zijn leven verschenen uitgave, de roman *Verhoudingen* uit 2007, stond als auteursnaam Henk Romijn Meijer op de titelpagina van zijn boeken.

Bij het grote publiek is Henk Romijn Meijer altijd een onbekende gebleven, alle lovende kritieken ten spijt. In het Nederlandse literaire circuit was hij een bekend persoon en een bekende stem. Hij was een vaste bijdrager aan literaire tijdschriften als *Tirade* en *Hollands Maandblad*, hij recenseerde voor *Het Parool* en *Vrij Nederland*, van *Maatstaf* was hij redacteur. Met Elizabeth Mollison (1930-2022), sinds 1952 zijn geliefde 'Molly', stelde hij een bloemlezing Engelse poëzie samen. Zij was overigens even letterkundig als hij.

Gerard Reve en J.J. Voskuil waren met Henk en Elizabeth bevriend. Bij Han en Lousje Voskuil kwamen Henk (Henny, noemde Voskuil hem) en Elizabeth vaak over de vloer. In haar dagboek noteerde Elizabeth op 16 maart 1953 dat ze bij de Voskuils thuis een heel leuke avond hadden beleefd, de eerste van vele: 'Just nattering but great fun.' Toen Henk en Elizabeth eind 1962 voor een jaar naar de Verenigde Staten vertrokken werd de vriendschap per brief voortgezet. Voskuil schreef maar had nog geen letter gepubliceerd. Henk en Elizabeth waren de eerste lezers van Voskuils debuutroman *Bij nader inzien*. Henk zag het belang van Voskuils boek en onderschatte zijn eigen rol in het redactieproces niet. 'Het boek dus. Ik heb het gevoel dat ik de toekomst van de Nederlandse literatuur in het holle van mijn hand houd en daarom aarzel ik wat,' schreef hij op 5 november 1962 aan Voskuil. Zonder Henks kordate optreden was *Bij nader inzien* misschien wel nooit uitgegeven.

Bij Gerard Reve en Hanny Michaelis ging Henk in de vijftiger jaren vaak eten. En na het eten werd hem gevraagd om nieuwe verhalen te beoordelen. Henk was een groot bewonderaar van Reve, die hem eens toevertrouwde dat Henk zijn werk beter kende dan hijzelf. Reve moedigde Henk aan tot schrijven. Toen Reve de overstap maakte naar de Engelse taal waren Henk en Elizabeth (wier moedertaal Engels was) niet bijzonder enthousiast.

Voor deze catalogus selecteerde ik enkele interessante boeken uit de bibliotheek van Henk Romijn Meijer en Elizabeth Meijer-Mollison. Het zijn niet de mooiste exemplaren, maar stuk voor stuk boeken met een geschiedenis. Sommige exemplaren zijn bovendien uitvoerig gedocumenteerd. Tot het overlijden van Elizabeth, twee jaar geleden, stonden deze boeken in het tweede huis van de Meijers, in Souillac, een oud stadje aan de rivier de Dordogne.

Ter Braak & Du Perron

1

E. du Perron

Het land van herkomst.

Amsterdam | Antwerpen: Contact, (1948). 201 x 135 mm. Verguld heellinnen. 512 p. [Derde druk.] Reeks Verzameld Werk [1]. Rug vershoten. Gelezen en gebruikt exemplaar. € 200

Uniek geannoteerd exemplaar: alle aantekeningen die Du Perron in het zogenoemde 'Greshoff-exemplaar' maakte zijn in dit exemplaar overgenomen. Lousje Voskuil, echtgenote van J.J. Voskuil, typte Du Perrons aantekeningen met Elizabeths schrijfmachine op 43 velletjes doorslagpapier en schreef met vulpen in de kantlijn van het boek op welke passages Du Perrons commentaar betrekking had. J.J. Voskuil beschouwde schrijvers van de Forum-generatie als 'vaders, wijsgeren'. In zijn debuutroman Bij nader inzien komen Ter Braak en Du Perron vaak ter sprake. Personage Paul Dehoes wordt neergezet als een Forum-epigoon, met Het land van herkomst als zijn Bijbel.

Aan haar moeder in Melbourne schreef Elizabeth op 3 maart 1954: 'Last night as there was no packet at Antara I went to Han and Loesjes who live a few doors away from the office. As usual an uproarious evening. Tell Rein this: they have a borrowed copy of Du Perron's Land van Herkomst with all the notes he made on it (copied). They are copying out the notes and going to give us a duplicate.'

(Met dank aan Gerben Wynia voor de informatie.)

LITERATUUR: Jan Fontijn, 'Gesprek met J.J. Voskuil over de nieuwe belangstelling voor zijn roman "Bij nader inzien"', in: *Vrij Nederland* (23 februari 1985); A.F. van Oudvorst, 'Forum bij Voskuil', in: *Vestdijkkroniek* (2002), afl. 99; Elizabeth Mollison, 'Henk and I', in: *De Parelduiker* (2011), jrg. 16, afl. 3-4.

2

Menno ter Braak & E. du Perron

Briefwisseling 1930-1940. (Tekstverzorging en annotaties H. van Galen Last.)

Amsterdam: Van Oorschot, 1962-1967 [= 1968]. 192 x 123 mm. Vier delen. Verguld heellinnen met stofomslag. Leeslint. 552; 548; 496; 732 p. Eerste druk. Omslagen gesleten. Kopsnede roestig. € 70

Opracht van Elisabeth du Perron-de Roos, ook wel 'Bep', in balpen op het voorste schutblad van het vierde deel: 'voor Molly en Henk | ik hoop dat deze delen iets | vervangen van wat vriendschap | met E. en M. zelf had kunnen | zijn. B. 26-IX-'68'. Elisabeth de Roos, weduwe van E. du Perron, was sinds 1965 bevriend met Henk en Elizabeth. Net als Elizabeth was ze verbonden als docent aan de vertalersopleiding van de Universiteit van Amsterdam: Elizabeth vanaf de oprichting in 1964, Bep vanaf 1966.

Aan het slot van zijn ontroerende portret 'Bep' citeert Henk Romijn Meijer deze opdracht.

LITERATUUR: Henk Romijn Meijer, 'Bep', in: *Maastaf* (1986), jrg. 34, afl. 11-12.

Willem Frederik Hermans

3

Horror Coeli en andere gedichten.

(Amsterdam: Meulenhoff, 1946.) 222 x 142 mm. Ingehaaid met omslag. 88 p. Typografie H. van Krimpen. Eerste druk. Reeks De Ceder 6. Omslag enigszins gehavend en gescheurd op voorvrouw. Kopsnede en bovenmarge deels watervlekkig. € 20

WFH 06.01.

4

Moedwil en misverstand. Novellen.

Amsterdam: Meulenhoff, (1948). 203 x 139 mm. Verguld halflinnen met stofomslag. 136 p. [Omslagontwerp Fons Montens.] Eerste druk. Omslag iets gehavend en ontkleurd. Vlekje op pagina 26. Boekhandelsmerkje op binnenzijde voorplat (Moderne Boekhandel, Leidschestraat 70-78, Amsterdam). € 50

Van de vier varianten is dit die met een rug van crèmekleurig linnen en zwarte platten met een oorspronkelijk blauw stofomslag.

WFH 09.01.

5

De tranen der acacia's.

Amsterdam: Van Oorschot, 1953. 208 x 134 mm. Verguld heellinnen. 372 p. [Bandontwerp Helmut Salden.] Derde, herziene druk. Met voorflap van oorspronkelijk omslag. Bovenzijde rug gesleten. Sneden watervlekkig. € 20

WFH 10.03.

6

Paranoia.

Amsterdam: Van Oorschot, 1953. 210 x 134 mm. Verguld heellinnen met stofomslag. 196 p. [Omslag- en bandontwerp Helmut Salden.] Eerste druk. Omslag incompleet en gehavend. Marges watervlekkig. € 25

WFH 14.01.

7

De God Denkbaar Denkbaar De God.

Amsterdam: Van Oorschot, 1956. 210 x 135 mm. Verguld heellinnen met stofomslag. Rode kopsnede. 152 p. [Bandontwerp Helmut Salden.] Eerste druk. Zeer goed exemplaar met enkele vage veegjes op de band. € 20

WFH 17.01.

8

De donkere kamer van Damocles.

Amsterdam: Van Oorschot, 1958. 208 x 136 mm. Verguld heellinnen. Grijs kopsnede. 404 p. [Bandontwerp Helmut Salden.] Eerste druk. Iets scheef. Platten iets gevlekt. Sneden en binnenwerk met enkele vlekjes. € 120

Henk Romijn Meijer herinnerde zich dat hij op een van de beruchte 'Podium-avonden' in mei 1954 Hermans 'krakerig stijf' uit De donkere kamer had horen voorlezen (maar het ging waarschijnlijk om het verhaal 'Afscheid van Canada' of 'Een veelbelovende jongeman').

WFH 20.01.

LITERATUUR: Henk Romijn Meijer, *Toen Reve nog Van het Reve was* (1985).

9

Herinneringen van een engelbewaarder. De wolk van niet weten.

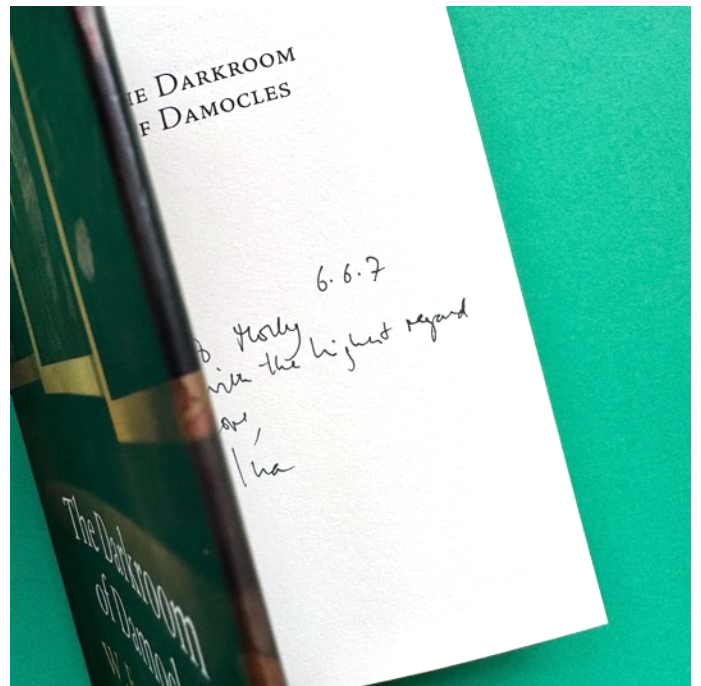
Amsterdam: De Bezige Bij, (augustus) 1971. 200 x 124 mm.

Ingenaaid. 400 p. Omslagontwerp Peter van Hugten. Eerste druk. Reeks Literaire Reuzenpocket 375. € 20

Henk Romijn Meijer was bij verschijnen niet onverdeeld positief over de nieuwe Hermans. Hij vond de roman 'boeiend', maar benoemde ook Hermans' 'bonkige stijl' en zijn 'vaak slechte en houterige dialogen', de 'meligheden' en de 'lelijke beelden'.

WFH 38.01.

LITERATUUR: Henk Romijn Meijer, 'Een nieuwe Hermans voor een groter publiek', in: *Het Parool* (18 september 1971).

10

Beyond Sleep. Translated from the Dutch by Ina Rilke.

Londen: Harvill Secker, (2006). 222 x 141 mm. Karton met stofomslag. (6), 314 p. Eerste druk. € 45

Opdracht van de vertaler in zwarte inkt op de titelpagina: '4.9.6 / For my dear mentor Molly, / with love, / Ina'.

WFH 27.40.

11

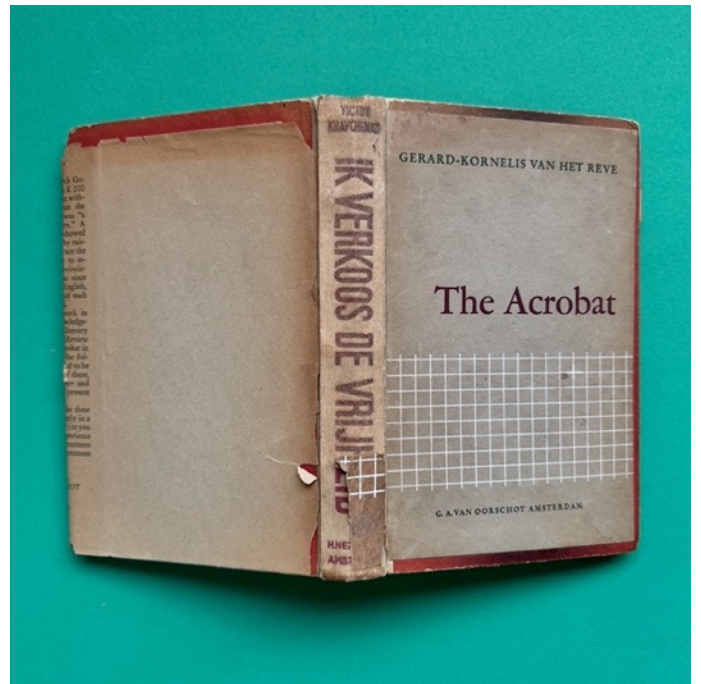
The Darkroom Of Damocles. Translated from the Dutch by Ina Rilke.

Londen: Harvill Secker, (2007). 222 x 143 mm. Karton met stofomslag. (6), 394 p. Eerste druk. Omslag langs randen wat ongelijk. € 45

Opdracht van de vertaler in zwarte inkt op de Franse titel: '6.6.7 / To Molly / with the highest regard / love, / Ina'.

WFH 20.58.

Gerard Kornelis van het Reve

12

De Avonden. Een winterverhaal.

Amsterdam: De Bezige Bij, (maart 1948 [= ca. 1949-1950?]).
214 x 143 mm. Geïllustreerd karton. 240 p. Bandoontwerp Han
de Vries. Derde druk [tweede bindoplage, zgn. 'opbindpartij'].
Band beschadigd. Voorste kneep losser, achterste kneep
gebroken. Binnenwerk verbruind. € 40

Zichtbaar gelezen exemplaar.

*Bij de eerste ontmoeting tussen Henk Romijn Meijer en Gerard
Reve, omstreeks 1950, was De avonden Henks 'lijfboek'. Naar
eigen zeggen kende hij de roman uit het hoofd.*

LITERATUUR: Henk Romijn Meijer, *Toen Reve nog Van het Reve was* (1985).

13

Werther Nieland.

Amsterdam: Van Oorschot, ([augustus] 1949). 204 x 128 mm.
Ingenaaid. 70 p. Eerste druk. Reeks De Vrije Bladen, jrg. 21,
schr. 3. Rug iets beschadigd en scheef. Achterzijde omslag en
binnenwerk met enkele (koffie?)vlekken. € 25

*Deze novelle was ook zeer geliefd bij Henk Romijn Meijer, aan
wie Reve eens vertelde dat het 'mijn zuiverste werk' was.*

14

The Acrobat and Other Stories.

Amsterdam | Londen: Van Oorschot, ([maart] 1956). 222 x 140
mm. Halflinnen met voorzijde omslag op voorplat gelijmd.
(2), 230 p. Eerste druk. Redelijk exemplaar. € 300

Auteursexemplaar in unieke auteursband.

*Bij verschijnen (eind februari, begin maart) heeft Reve de
onafgesneden katernen van een van zijn eigen exemplaren met
zwart garen genaaid in de band van de tweede druk van Ik
verkoos de vrijheid (1948) van Victor Kravchenko.*

*Het oorspronkelijke stofomslag lijmd en vouwde hij om de
halflinnen band. Bij overhandiging van dit herbonden
exemplaar aan Henk Romijn Meijer signeerde Reve de Franse
titel: '5 March, 1956 | Gerard Kornelis VanHetReve'.*

*Een van de enkele bewaard gebleven boekbanden van Reve, die
op de Grafische School ook lessen boekbinden had gevolgd.
Henk Romijn Meijer had al in januari 1955 Reve's 'anglofilie'
opgemerkt en noteerde destijds in zijn dagboek dat Reve een
Engelse vlag op zijn werktafel had staan. Henk had het in de
bundel opgenomen verhaal 'Gossamer' gelezen en beoordeeld,
net nadat Reve het had voltooid. Het moment waarop hij dit
exemplaar kreeg, in het bijzijn van Hanny Michaelis, heeft Henk
vrij precies geboekstaafd. Bij eerste lezing verbeterde hij met
potlood enkele drukfouten.*

LITERATUUR: Henk Romijn Meijer, 'Dagboek 1954-1955', in: *De Parelduiker*
(2011), jrg. 16, afl. 3-4; Henk Romijn Meijer, *Toen Reve nog Van het Reve was*
(1985); Gerben Wynia, 'The Acrobat in een ander jasje', in: *De Parelduiker*
(2011), jrg. 16, afl. 3-4.

15

*Vier wintervertellingen. (Geautoriseerde vertaling [uit het
Engels] van Hanny Michaelis.)*

Amsterdam: Van Oorschot, [juni] 1963. 208 x 139 mm.
Verguld karton met stofomslag. 212 p. Omslagontwerp
Nicolaas Wijnberg. Eerste druk. Reeks De Witte Olifant. Zeer
goed exemplaar. € 15

*De gedrukte opdracht aan zijn ouders en het motto van
Herman Melville zijn in deze vertaling niet overgenomen.*

J.J. Voskuil

16

Bij nader inzien.

Amsterdam: Van Oorschot, [juni] 1963. 208 x 136 mm. Twee delen. Verguld en geblindstempeld heellinnen met stofomslag. 1210 p. Omslag- en bandontwerp Helmut Salden. Eerste druk [eerste bindoplage]. Omslagen iets gesleten en wat ruim om de banden. Omslag tweede deel bovenaan versterkt met strookje plakband. € 150

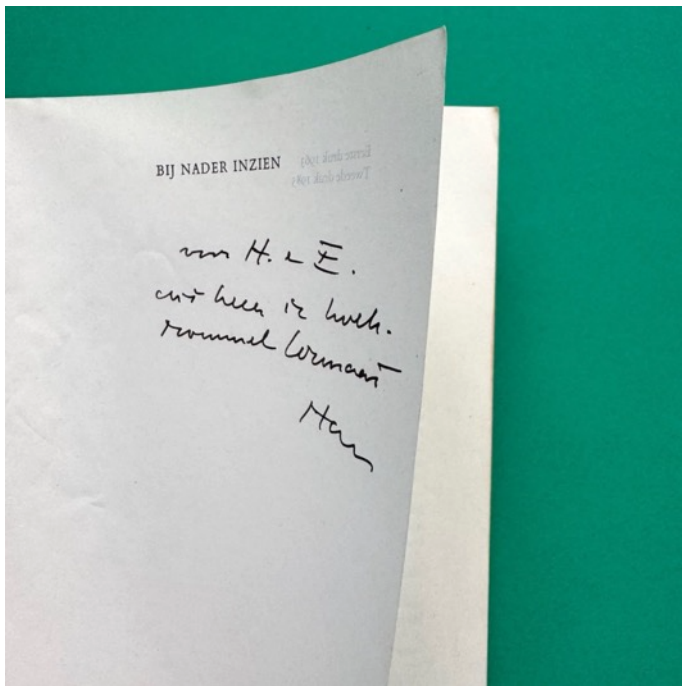
Debuut.

Vanaf 1957 hield Voskuil zijn vrienden Henk en Elizabeth op de hoogte van de vorderingen met Bij nader inzien en las hij hen geregeld stukken eruit voor. In 1962 kon Querido-directeur Reinold Kuipers maar niet beslissen over een boekuitgave: Henk en Elizabeth lazen de gehele roman toen nog eens en Henk schreef, om Kuipers te overtuigen, begin augustus een leesrapport. In zijn dagboek schreef Voskuil op 7 augustus 1962 hierover: 'Een meesterlijk essay. Uren gepraat. Ze hebben zoveel begrepen van de verborgen samenhang [...] Twee nachten van enthousiasme niet geslapen.' Toen Kuipers niet overstag ging, haalde Henk het typoscript terug en bracht het naar uitgever Geert van Oorschot. Die las het in oktober 1962 'in één ruk' en moest het 'meesterwerk' uitgeven, 'al ga ik er failliet aan'. Hierna nam Voskuil het typoscript nog eens kritisch door en legde verschillende kwesties voor aan Henk. Zo volgde Voskuil Henks raad op om de bedscènes te schrappen.

In januari 1963 waren de eerste drukproeven gereed: Henk en Elizabeth bogen zich over de proef en gaven de auteur hun correcties door. Na het verschijnen van Bij nader inzien stuurde Voskuil de Meijers, inmiddels woonachtig in San Francisco, dit exemplaar toe, 'ongeveer het enige wat ik terug kan doen'. Henk bedankte hem hiervoor in een brief van 25 juli 1963, de Meijers lazen en herlazen de roman vaak en met plezier. In de laatste alinea van zijn essay noemde Henk Bij nader inzien 'een meesterlijk, obsederend boek, dat in zekere zin een voortzetting is van Du Perrons Land van Herkomst'. Belangrijk exemplaar van een van de belangrijkste na-oorlogse (sleutel)romans.

Met vier knipsels.

LITERATUUR: J.J. Voskuil, *Capitulatie. Dagboek deel 2. 1955-1965* (2023); Henk Romijn Meijer & J.J. Voskuil, *Een trans-Atlantische briefwisseling [1962-1963]. Bezorgd door Gerben Wynia* (2013); Henk Romijn Meijer, 'Per slot van rekening', in: *Nieuwe Rotterdamse Courant* (26 juni 1963); Henk Romijn Meijer, 'De man die het boek bracht over de man die het schreef en de man die het uitgaf', in: *Vrij Nederland* (13 april 1991); J.J. Voskuil, 'Geert', in: *Tirade* (2001), jrg. 45, afl. 389; Gerben Wynia, 'Een vechtvriendschap. Henk Romijn Meijer en J.J. Voskuil', in: *De Parelduiker* (2011), jrg. 16, afl. 3-4.

17

Bij nader inzien.

Amsterdam: Van Oorschot, ([april] 1985). 200 x 124 mm.
 Ingenaaid. 1212 p. dundruk. Omslagontwerp Gerrit Noordzij.
 Tweede druk [naar het zetsel van de eerste]. Rug verschoten
 en wat geschaafd. Enkele kreukjes. Eerste katern iets losser.
 € 500

*Opdracht van de auteur in zwarte inkt op de Franse titel: 'voor
 H. en E. | dit keer in koek- | trommel formaat | Han'.*
*Langverwachte herdruk van de roman. Van de naar schatting
 3000 gedrukte exemplaren van de eerste druk werden er in de
 periode 1963-1967 1034 verkocht; het restant van de oplage
 verramsjte Van Oorschot in 1968. Al in mei 1985 verscheen een
 derde druk. (Met dank aan Jaap Blansjaar voor de informatie.)
 Zeldzaam authentiek opdrachtexemplaar.
 Met drie knipsels.*

LITERATUUR: Arjen Fortuin, Geert van Oorschot, uitgever (2015).

18

Het Bureau. 1 Meneer Beerta. 2 Vuile handen. 3 Plankton.

Amsterdam: Van Oorschot, (1996-1997). 205 x 130 mm. Drie
 delen. Heellinnen met stofomslag. Leeslint. 780; 588; 832 p.
 dundruk. Omslag- en bandontwerp Gerrit Noordzij. Eerste
 druk. Iets scheef. Omslagen ongaaf. Sneden (roest)vlekkig.
 € 350

*Opdracht van de auteur in blauwe inkt op de Franse titel van
 het eerste deel: 'voor Henny en Elizabeth | wie anders? | Han'.*
*Zichtbaar gelezen en herlezen eerste drukken: in het tweede
 deel in potlood twee paginanummers op het schutblad en een
 enkele correctie in de kantlijn, in het derde deel een aantal
 uitroeptekens in de marge en vier velletjes met potlood-
 aantekeningen van Molly: 'Voskuil is een moralist, zijn Maarten
 is veeleisend in zijn vriendschap, vergeeft zichzelf en de
 anderen niets [...] 737 Bart weer! Wat een lul'. Het leeslint in het
 tweede deel markeert waar 'Henny en Elizabeth' worden
 genoemd.*

*Voor Deel 3 van Het Bureau ontving Voskuil de Libris
 Literatuurprijs 1998.*

Met drieëntwintig knipsels.